

67 ГОДИНИ СРЕДНО УЧИЛИЩЕ

Отново е есен – мека и топла, нежна като момиче. Йовкова есен!
Есента поражда цветни настроения, спомени, надежди за добро!
В такава есен не можем да не си припомним кой е Йордан Йовков – патронът на нашето училище.

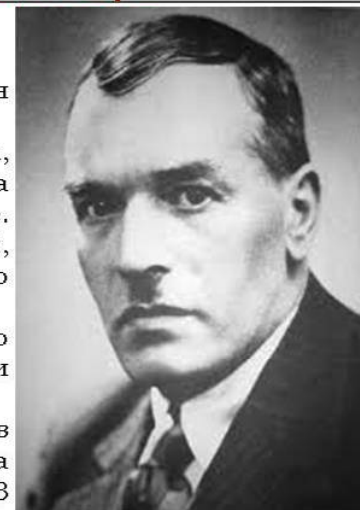
Йордан Йовков е роден на 9/21 ноември 1880 г. в с. Жеравна, Котелско. Детството си прекарва в Жеравна, като през 1887 г. постъпва в „Горното училище“. През учебната 1893/1894 г. е ученик в гр. Русе. През следващата година се мести със семейството си в с. Чифуткьой, дн. Йовково, Генералтошевско. Това село става второто близко до сърцето място на Йовков.

Възмъжалият Йовков постъпва в най-елитното българско училище за времето си – Първа мъжка гимназия в София. Там за първи път се откроява литературният му талант.

През 1900 г., завършил гимназията, Йовков се установява в Добруджа. Става учител в с. Чифлик Мусабей. През 1902/1904 г. отбива военната си служба в Школа за запасни офицери в с. Княжево. На 13 февруари 1902 г. се записва студент в Юридическия факултет на Софийския университет, но не завършва дори първия семестър по финансови причини и се завръща в Добруджа, за да работи като учител в днешните села Долен извор, Росица, Красен до обявяване на Балканската война – 1912 г. Тогава е мобилизиран в 41 пехотен полк в Бургас. Назначен е за командир на 5-та рота. Сражава се край Демирхисар и Серес.

На 16 юни 1913 г. започва Междусъюзническата война и писателят се сражава край Дойран. Ранен в крака, войниците му го изнасят от фронтовата линия и спасяват. След лечение заминава за София, където публикува своите първи впечатления от войната – разказите „Утрото на паметния ден“, „Кайпа“, „Първа победа“, „Нашите пред Одрин“. Назначен е за библиотекар и редактор на сп. „Преглед на Министерството на вътрешните работи и народното здраве“.

В началото на септември 1915 г. отново е мобилизиран и изпратен на границата с Турция. От тук Йовков изпраща своите репортажи и разкази за сп. „Военни известия“ и „Отечество“. Пише цикъла разкази „Край Места“. През ноември 1916 г. е изпратен на Северната граница в Добруджа, в конната дивизия. Впечатленията си от Добруджанския фронт разкрива в разказите „Седемте“, „Българка“, „Белият ескадрон“, „Триумф“ и др.

/продължава на стр. 2/

Уважаеми колеги, скъпи ученици,

Днес отбелязваме 67 години от откриването на Средно училище „Й. Йовков“. Бъдещето на всеки тервелчанин е свързано с родното училище и творчеството на добруджанския писател. Те определят пътя, който всеки изминава в своя житейски избор. Път неравен и труден. Ето защо, ако има нещо, за което не пестя хубавите думи, то е училището – родното, бялото, светлото; то е за учителите – най-истинските, най-уважаваните, най-добрите, хората след мама и татко; не пестя думи за децата – най-скъпите, най-желаните, най-немирните и най-безгрижните човешки същества.

Честит празник скъпи ученици и уважаеми колеги! Посрещайте дръзко и амбициозно всеки нов ден! Нека вечната симбиоза „учител – ученик“ бъде превъплътена в спокойствие и сигурност, за да се доближим максимално до заветите за доброта и човечност, които ни завещаха Йовковите герои!

Атанас Недялков
Директор на СУ „Йордан Йовков“

УВАЖАЕМИ УЧЕНИЦИ И УЧИТЕЛИ, СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОРДАН ЙОВКОВ“,

Вие имате честта да сте свързани с личността на Йордан Йовков – писателят, който разбира всяка човешка грешка, който вижда доброто във всеки човек. Наричат Йордан Йовков „човеколюбец“, „сърцевед“, наричат го „Певецът на Добруджа“. Мисля, че освен всичко това Йовков е писателят, у когото образите са най-истински. Те не се подчиняват на стереотипи, те са себе си, смесица от хубаво и лошо, от решителност и слабост, от добродетел и грях.

Желая на всички Ви да сте здрави, да се чувствате свързани с родната Добруджа, да носите в сърцата си обич и прошка, да виждате красивото и доброто навсякъде, да се учите на човещина от Вашия патрон Йордан Йовков!

ЧЕСТИТ ПАТРОНЕН ПРАЗНИК!

Кмет на Община Тервел
Инж. Симеон Симеонов

ЙОРДАН ЙОВКОВ

/продължение от стр. 1/

През 1916-1918 г. Йовков живее в София и издава първите си два тома с разкази. На 1 януари е повишен в чин капитан от запаса. Запознава се с Деспина Колева, студентка в Историческия факултет на Софийския университет, сгодява се и се жени за нея през есента на 1918 г. Тогава младото семейство се мести в Добрич. През пролетта на 1919 г. тайно от румънските власти Йовков отива във Варна като делегат на Комисията по бежанците. А през лятото при него идва и съпругата му Деспина. През ноември 1919 г. се ражда единствената им дъщеря Елка. През декември същата година Йовков започва работа като възпитателя в Добруджанския пансион.

На 23 септември 1920 г. е назначен за редовен сътрудник по печата в Българската легация в Букурещ. В румънската столица Йовкови живеят от 1920 до 1927 г. Това е особено плодотворен период в живота на писателя. Създава сборниците „Последна радост“, „Старопланински легенди“, „Вечери в Антимовския хан“.

Последните 10 години от живота на Йовков преминават в София. Тук той написва своите драми „Албена“, „Боряна“, „Обикновен човек“, комедията „Милионерът“, сборниците „Женско сърце“ и „Ако можеха да говорят“, романите „Чифлишкът край границата“ и „Приключенията на Гороломов“.

На 19 септември 1937 г. Йовков заминава на лечение в Хисаря. Тук здравословното му състояние рязко се влошава. Приет и опериран в Пловдивската болница, писателят умира на 15 октомври 1937 г. Това е последната точка от житейските „маршрути“ на твореца. Йовков е погребан в София.

И отново е есен – пъстра и щедра, като душата на писателя: „Винаги съм склонен да вярвам на хората, да търся доброто в тях“ – това е веруюто на писателя.

И нека днес, както винаги се поклоним пред паметта и творческия гений на добруджанския писател!

От Редколегията на вестника

Името на Йордан Йовков неизменно се свързва с името на Добруджа. Широко известно е и твърдението на писателя: „Във всяка моя работа мисълта ми е там (в Добруджа); там е моят пейзаж, там са героите ми – битът, работата и съдбата им. Пък и аз с всичките си спомени и с цялото си същество принадлежа на Добруджа“.

Затова никак не е случайно, че го наричат Певеца на Добруджа. За Йовков Добруджа е изворът на неговите творчески фантазии, мистичната равнина, из която се вият пътища, златеят жита, а самотни брястове бдят като стражи над равнината. Тук уморените друмници намират отмора в ханове, които са не просто на кръстопът, а на едно място, дето се пресичат много пътища.

Различни са паметните места в Добруджа, свързани с Йовков. Накъдето и да тръгнем, ще открием музейни сбирки, паметници, паметни плочи, мемориални знаци в чест на белетриста—и в Добрич, и в Генерал Тошево, в Красен, Тервел, Росица, Долен извор...

В Добрич къща-музей „Й. Йовков“ е уредена през 1968г. в родния дом на Йовковата съпруга Деспина Колева. И до днес музеят разтваря гостоприемно врати, за да покаже къде се е венчал писателят, къде започва работа върху първата си следвоенна творба – повестта „Жетварят“. От прозорците на „голямата стая“ той наблюдава варненското шосе с изтеглящите се по него български войски и взема съдбовно решение: „Окончателно съм решил в себе си, че било с голям или малък успех, призиванието, от което не мисля да се отказвам, ще е литературата“. Оттук нататък той рицарски се посвещава на литературата – на нея отдава всичките си сили и време.

От къщата в Добрич през пролетта на 1919 г. писателят бяга тайно през румъно-българската граница във Варна и завинаги се разделя с любимата Добруджа. Уредената голяма и богата експозиция в този музей представя ценни оригинали, свързани с живота и творческия път на Йовков. Те са дарение на неговата дъщеря Елка Йовкова, която предоставя архиви на своя баща и на Дом-паметника в Добрич.

БЯЛАТА ЛЯСТОВИЦА

МАРАТОН НА ЧЕТЕНЕТО

И тази година не изменихме на традицията – да четем Йовкови творби и да се превъплътим в

Йовкови герои. За учениците от СУ „Й. Йовков“ това

е голямо предизвикателство – да посещ градската библиотека, да се докоснеш до томове с Йовкови разкази и пиеси, да четеш уж набързо, на крак, а да се увлечеш и да забравиш за света около себе си. А после да избереш най-вълнуващите разкази и дълго се подготвяш за маратонското четене.

Не е никак лесно. Заставаш в нова среда, пред гости и родители, пред своите приятели и... трябва да си добър четец, за да задържиш вниманието и почувстваш магията – в твоята душа и в тези на слушателите... Неповторимо е!

А щом пораснеш, да пожелаеш да бъдеш актьор и пресътвориш на сцена твоята представа за Йовковия свят. Тогава магията е най-силна. Тя те приковава в залата, облича те в костюми от Йовковата епоха, посочва ти най-вярната посока към образа... и оставаш завинаги в плен на вълшебството - театър.

Детско лято

Дрехи за море подреждам,
календара все поглеждам,
че ваканцията почна,
вчера още – да съм точна!

Утре на море отивам,
със сестра ми да поплавам.

И със кофички – капани
ний ще хващаме рапани.
Свако каза да се пазим
от медузите на плажа.
Детските ръчички парят
и по тях рисунки шарят.
Лято, мое – бяло конче!
Не лети като балонче,
бързо като птиче ято!
Как обичам да е лято!
Габриела Георгиева –
II А клас

ДА НОСИШ ИСКРАТА НА ТВОРЕЦ

За поредна година ученици от СУ „Й. Йовков“ със стартирането на учебната година и заредили творчески импулси в душите, изпратиха свои литературни творби на два Национални конкурса – в Русе и в Севлиево. Техните амбиции и творчески решения получиха най-високи награди: I-ва награда за поезия за Габриела Георгиева от II-А клас и на двата конкурса, II-ра награда за журналистика за Виктория Великова от XI-А клас, поощрителна награда за поезия за Даниела Маринова. Тук публикуваме техните творби.

Богата есен

С кошницата много стара,
купена е от пазара,
във градината голяма
обикаляме със мама.
Някой пее тъжна песен,
че дошла е мрачна есен.
Пъстри са листата вече,
светят в жълто отдалече.
А под тях големи дяли,
сякаш бузки са надули.
Те ме викат с меден глас:
- Хей, дете, ела при нас!
Круши, ябълки се гушкат,
разговорът кротко слушат.
А пчели летят навред-
от цветята сбират мед.
И врабчета от полето,
долетели са, и ето,
със разперени крила
Търсят вкусни семена.
Е, не пейте тъжна песен!
Тук дошла е златна есен!
Габриела Георгиева – II А клас

УЧЕНИЧЕСКО ТВОРЧЕСТВО

ЩЕДРИ СЪРЦА

Щедро е слънцето към добруджанската земя. Може би това е причината за щедрите сърца на нейните жители.

Година време отмина от обновяването на музей Тервел и това се превърна в повод за поредното събитие в града ни – отбелязване на Деня на дарителството. По инициатива на г-жа Дияна Илиева – зам. кмет на община Тервел, местните жители, дарили средства, старинни предмети и носии, дарили част от себе си и личния си живот и труд на музея, бяха удостоени с почетни грамоти, а имената им вписани в специална Книга.

Сред десетките присъстващи, ние, младите журналисти, забелязахме една възрастна жена – скромно и тихо седяща сред шумното множество дарители и гости. Баба Елисаветка – така ни се представи тя. 80-годишната жена от с. Кочмар бе дарила на музея много старинни вещи, съдове, прибори, дрехи, които открихме подредени в етнографската зала. Заведохме я на третия етаж, а тя с умиление заразглежда стария стан, круското, чакърка... и заразказва за моминството си, за децата и внуците си... Забелязахме как животът ѝ през тези кратки минути премина пред очите на възрастната жена – горда в своята старческа немощ и достолепна в този миг на откровение.

Но нашето удивление не спря до тук. До нея стоеше друга жена – по-млада, някак позната и интригуваща. Дъщеря ѝ – учителката Василка Йоргова. Снимахме я до костюма на жена от началото на XX век, който бе реставрирала и дарила на музея. С вълнение тя разказа историята на една рокля от миналия век. Сподели как е търсила подходящ плат, за да прикрие проядените от моаци поли, да доближи дрехата до нейния автентичен вид. Показа ни и аксесори от онази епоха и заразказва за светския живот на някогашния Куртбунар.

Ние сме млади. Живеем в друго време, но успяваме да уловим най-ценното, което предците ни могат да ни завещаят.

Виктор Дойчев – VIII клас

Усмивката

Беше първият есенен ден. Мъгливо време – лошо настроение. Предстоеше ми първото интервю като млад „журналист“.

Докато гледах пустите улици, в далечината, изведнъж от завоя на пътя се зададе един възрастен, прегърбен човек. Погледна ме с уморени очи. Подпираше се на бастион. Косата му беше бяла – като мъглата наоколо. Представих си неговата история на самотник и нещо ме приваляче. Реших да го поздравя и му подаря една от моите сърдечни усмивки. И още не казала „Добър ден!“, той ме изпревари и се усмихна топло и широко. Усетих как слънцето горе на небето изгря!

Оказа се, че той живее в старчески дом и гостува за кратко в нашия град. Децата му го напуснали и преселили в други градове, за да търсят прехрана и щастие за семействата си. Това го натъжи, но лицето му грейна, когато заговори за внуците си. Засия от щастие, докато говореше за качествата и успехите им в училище. И като спомена училище, разказа, че е израснал в село Гешаново, имал е прекрасно детство и винаги ще помни игрите с приятели, срещите до голямата чешма в селото в топлата летни следобеди след края на учебния ден.

Любовта го връхлита в единадесети клас и първи трепети изпитва към момиче на име Лилия. Съдбата ги разделя, но Георги и Лилия завинаги остават най-добри приятели. Попитах го за живота му, но не очаквах, че ще получа такъв емоционален отговор. Кратко мълчание и последва друг разказ – за мечтата да има щастлив брак и за ранната смърт на съпругата му. Просъзми се, но после пак спомена децата си и че е посветил живота си на тяхното щастие.

Днес в старчески дом загъва времето си с четене на исторически и философски книги. Сподели, че в живота си никога не е допускал фатални грешки, защото винаги е премислял внимателно всяко свое решение, че можем да съдим за даден човек не според това, което говори, а по това как се държи с нас, че човешкото поведение винаги е важно. Посъветва ни – да премисляме решенията си и да приемаме всяка грешка като важен житейски урок, който напътства и помага на човека. Да избираме прецизно приятелите си, понякога да правим компромиси в името на най-близките и най-любимите си хора.

Мъдрец се оказа дядо Георги – като Йовковите герои. Животът му е преминал в друга епоха, но душата му е жилава, добруджанска.

Невена Желязкова – VIII клас

„ДА ТВОРИМ ДОБРО“

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС „СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ“ – РУСЕ
2019

„КОЙТО МАЛКО МИСЛИ, МНОГО ГРЕШИ“

„Невероятно, но факт: Младите имат добродетели!“

/ коментар /

Събрахме се ние на 14 септември пред портала на градския парк във връзка с инициативата „Да изчистим България заедно“. Не му мислихме много – веднаго го решихме: Ще участваме! Кампания е. Няма как – винаги сме били инициативни. Но въпросът не е да сме инициативни само на 14 септември - един ден в годината, а да се грижим постоянно за

чистотата на парка. Не може цяла година да изхвърляме отпадъци навсякъде и после за един ден да ги почистим и после... всяка година отново. Винаги има възмездие... „ирония на съдбата“ ли да го нарека или „върнатото тъпкано“ – не знам, Вие кажете!

И така – събрахме си ние, гимназистите, и чакаме да ни определят района за почистване. Педагогическият съветник и нашите преподаватели решиха: „малките“ да се погрижат за централната алея, а ние, „големите“ да изчистим по-крайните поляни, които са отредени за пикник, и най-забутаното място в парка – „водоема“.

И се питате сега: Защо? - защото сме били големи и защото сме ходели постоянно там и сме замърсявали. Добре, за първото всички бяхме съгласни, защото другите деца бяха не по-големи от V клас. Но за второто - никой не беше съгласен, защото от цялата група от 15-20 човека само 5 знаеха къде се намира това изоставено място. Но... примирихме се и тръгнахме натам. По пътя - тук боклук, там боклук, обираме ние и вървим напред. Докато стигнем до въпросното място, чувалите ни за отпадъци свършиха, а там, до водоема, заварихме жалка картина – найлони и чували, които са хвърлени и разпияни навсякъде, вътре пълни с пръст, мазилака, камъни, оборска тор от почистени обори, скъсани дрехи, килими, покъщнина... Съдържанието на тези чували бе започнало да се разгражда... Ужасна воня и гледка! Наистина, добре че изпратиха нас, големите, тук, за да не се изплашат и потресат малките. Изоставеният „водоем“ – място с огромен резервоар за питейна вода, захранвал в дни на безводие града по времето на „соца“, днес се бе превърнало в градско бунище - закътано навътре в парка, далече от пътя, далече от централната алея, но все пак в парка. Възмущението ни бе огромно, „нашето място“, където организирахме излети и пикници по празници като Коледа, Трифон Зарезан, Баба Марта, само за няколко месеца се бе превърнало в градско сметище.

Навярно се досещате, какво се попитахме: Чие дело е това? Ако бяха отпадъци от нас, младежите, щяха ли да имат такова съдържание? Кой възпитава младите и кой им дава „добрия“ пример? До кога ще упрекват само нас в немарливост и липса на възпитание?

В училище постоянно говорим за екологично възпитание, изучаваме дисциплината

„ДА ТВОРИМ ДОБРО“

„химия и опазване на околната среда“, провеждаме през март Ден на водата, през април – Ден на Земята... Опитваме се да си създадем добри навици и ни възпитават в добродетели, сравняваме по Алековски Швейцария с нашата България, но в този ден ние изпитавме най-голямото си разочарование. Не възрастните бяха пример за нас, а ние за тях. Възрастните не само не взеха участие в тази национална кампания, но и се оказаха основните замърсители на природата в родния ни град.

Примерите за нехайството на нашенеца към природата и родното място са много. Българинът най-често извършва непристойни дела без да осъзнава последствията, а като му стане трудно, нехае – нито променя себе си и навиците си, нито гради и почиства, за да промени своя град, община, държава... хваща си куфарите и заминава в чужбина: „само там имало бъдеще“, само в другите държави било много чисто и красиво...

На тези мои сънародници ще кажа: Ако си мислите, че като отидете в чужбина, ще хвърляте отпадъци, където ви падне, жестоко се лъжете. Там хората имат ред и правила, не правят като нас, ами пазят и ако не пазят, биват санкционирани. А ние тука знаем лесното: нищо няма да ни кажат, никой няма да ни „глоби“. То няма лошо, мислете си го, скъпи възрастни, но какво ви пречи все пак да изхвърляте отпадъците на установените местата, а когато сте в парка – не замърсявайте, чистете след себе си. Преодолейте нехайството си към природата, не си вредете, не вредете и на нас! Не търсете вината за неуредиците в другите – в държавата, в управниците, в комшията, в младото поколение! И чистете: мислете, двора, улицата, на която живеете!

Както ние направихме – заловихме се и изчистихме сметището до „водоема“. Макар сега всеки да каже, че сме били „задължени“ от учителите си да го направим, то ние не мислим така. Крайният резултат ни накара да се почувстваме приятно. Да, не мислихме много, когато ни предложиха за почистване точно този район. Стрешихме – ще кажете, но не винаги първоначалното недообмислено решение води до грешни последствия! Нашите дела в кампанията „Да изчистим България заедно“, ми дава основание днес по Аловски да кажа: Има бъдеще в нашата България, ако всеки нашенец започне промяната – най-напред в собственото си мислене и поглед към света и природата, а после да промени обществените нагласи и държавата.

„Е, то било хубаво като се изчисти!“

Виктория Великова—XI клас

